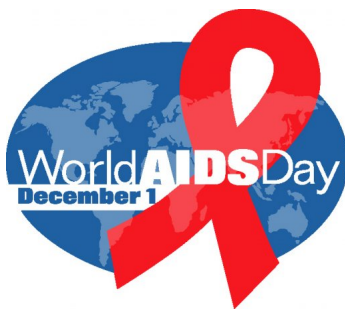

Khoa Khám bệnh

HIV/AIDS (Human Immunodeficiency Virus infection / Acquired Immuno Deficiency Syndrome -Hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải) đang là mối đe dọa nguy hiểm, mối hiểm họa cho tính mạng con người, nó gây ra những hậu quả trầm trọng về kinh tế xã hội cho mọi quốc gia và thế giới lại càng nghiêm trọng. Theo số liệu thống kê của Cục phòng chống HIV/AIDS thuộc Bộ Y tế, tính đến ngày 17/4/2013 trên cả nước có 210.612 trường hợp nhiễm HIV/AIDS. Trong đó có 54.361 trường hợp đã chuyển sang giai đoạn AIDS và đã có 54.485 người tử vong. Theo dự báo, nếu không có những biện pháp hiệu quả, thì đến năm 2020, số người lây nhiễm HIV/AIDS có thể lên đến 700.000 người... Và cứ mỗi ngày trôi qua, Việt Nam lại có thêm 100 người phải sống chung với căn bệnh thế kỷ HIV/AIDS.

Đến nay, trở lại mối hiểm họa to lớn đó, thế nhưng ngày đầu của đời sống, James W. Bunn và Thomas Netter, hai nhà hoạt động cho "Chống lại tình trạng toàn cầu về bệnh AIDS" của Tổ chức Y tế Thế giới tại Genève, Thụy Sĩ đã nhận thức được rằng, đây sẽ là cuộc chiến của toàn nhân loại, và sẽ cần thời gian rất lâu để mọi người nhận ra rằng bệnh AIDS không chỉ là một căn bệnh thế kỷ. Hai ông đã trình bày ý tưởng về "Ngày thế giới phòng chống bệnh AIDS" với bác sĩ Jonathan Mann, Giám đốc Chương trình toàn cầu về bệnh AIDS của Tổ chức Y tế Thế giới. Bác sĩ Mann đã đồng ý tổ chức "Ngày thế giới phòng chống bệnh AIDS" đầu tiên vào ngày 1 tháng 12 năm 1988.

Nhằm đẩy mạnh sự phối hợp của toàn thể nhân loại trong việc phòng chống dịch bệnh này, UNAIDS (Chương trình phối hợp của Liên Hợp Quốc về HIV/AIDS) đã phát động chiến dịch toàn cầu lần đầu tiên từ 1-12-1997. Từ đó đến nay, hàng năm UNAIDS phát động chiến dịch phòng chống HIV/AIDS trên toàn cầu với các chủ đề có liên quan đến HIV/AIDS nhằm liên

kết hợp chặt chẽ với nhau để cùng nhau phòng chống dịch bệnh của thế giới.

“Ngày thế giới phòng chống HIV-AIDS” không chỉ là gia tăng tài chính giúp thúc đẩy tiến trình mà còn phải gia tăng nhận thức, giáo dục và chi viện cho người dân các thành viên của cộng đồng thế giới. Ngày thế giới phòng chống HIV-AIDS cũng có tầm quan trọng trong việc nhắc nhở mọi người rằng HIV vẫn còn đó và nhân loại vẫn còn nhiều việc phải làm. Ngày thế giới phòng chống AIDS cung cấp cho tất cả cá nhân - cộng đồng - các nhà lãnh đạo chính trị, một cơ hội để có hành động thiết thực để bảo đảm các quy định cần thiết của con người phải được bảo vệ và đáp ứng được các mức tiêu chuẩn toàn cầu về chăm sóc, điều trị và phòng ngừa HIV-AIDS. Khi đó, các ca nhiễm HIV mới sẽ không còn, những người đã nhiễm HIV có thể được điều trị đầy đủ cũng như được sống trong sự sẻ chia, hỗ trợ của cộng đồng, không có sự kỳ thị và phân biệt đối xử.

Với những hành động mạnh mẽ và tích cực như vậy, thế giới đã có những thành công đáng kể trong chiến lược phòng chống HIV-AIDS. Tuy nhiên, tất cả mọi quốc gia, đặc biệt là các nước đang phát triển vẫn còn đối diện với nhiều khó khăn, mà trong đó có ba thách thức chính:

Hiệu quả của người dân với HIV còn hạn chế. Theo các điều tra gần đây nhất, các nước có thu nhập thấp và trung bình, chỉ có 24% phụ nữ trẻ và nam giới trẻ biết chính xác 5 câu hỏi về các biện pháp phòng lây nhiễm HIV và phần lớn những người quan niệm sai lầm về lây nhiễm HIV. Nhận thức và kiến thức về HIV thấp sẽ tiếp tục là những thách thức toàn cầu trong những năm tới trong việc kiểm soát sự lây nhiễm HIV.

Hiện nay vẫn còn hơn 60% số người không tuân thủ điều trị ARV trong khu vực Châu Á – Thái Bình Dương và chỉ có một phần nhỏ của các nước có ý nghĩa sống còn này với họ. Ở Việt Nam, số người được điều trị ARV đã tăng 18 lần và số người chết liên quan đến AIDS đã giảm nhanh trong vòng năm năm qua, tuy nhiên do nhiều lý do khác nhau vẫn còn hơn một nửa số người nhiễm HIV-AIDS có nhu cầu nhưng vẫn chưa được tiếp cận điều trị kháng vi-rút.

Tình trạng kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến nhiễm HIV-AIDS vẫn còn tồn tại khá phổ biến tại tất cả các quốc gia trên thế giới. Nhiều quốc gia vẫn còn những quy định cấm những người nhiễm HIV nhập cảnh và cư trú hoặc tồn tại tình trạng kỳ thị, phân biệt đối xử và bạo hành giữa liên quan đến HIV-AIDS,... Kỳ thị và phân biệt đối xử tiếp tục là nguyên nhân hạn chế những người có hành vi nguy cơ cao cũng như những người nhiễm HIV-AIDS tiếp cận các dịch vụ dự phòng, chăm sóc, hỗ trợ và điều trị nhiễm HIV-AIDS cũng như là những rào cản đối với việc thúc đẩy tiến bộ các quy định của người nhiễm HIV-AIDS, bao gồm quy định hành, lao

đồng v.v...đã được pháp luật các quốc gia quy định.

Đặc biệt phức tạp nhất của tình hình khó khăn này, bên cạnh trách nhiệm của các cộng đồng đồng, vai trò của nhân viên y tế chiếm một vị trí vô cùng quan trọng.

Trước hết, để phòng tránh lây nhiễm HIV, mỗi người nhân viên y tế cần tuân thủ chặt chẽ các quy định về an toàn truyền máu và an toàn trong các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, trước hết là để đảm bảo an toàn cho chính mình, sau đó là để tránh lây nhiễm ra ngoài cộng đồng.

Đối với cộng đồng, mỗi người nhân viên y tế phải là một tuyên truyền viên, cung cấp thông tin, giáo dục giúp nâng cao nhận thức của mỗi người dân về nguy cơ của dịch HIV/AIDS, sự lây truyền HIV và các biện pháp phòng, chống HIV/AIDS; Khuyến khích cộng đồng cùng tham gia để loại bỏ các yếu tố lây lan của HIV/AIDS, các hành vi nguy cơ và các yếu tố làm tăng hoặc giảm các hành vi nguy cơ, tạo ra nhu cầu và thông tin, dịch vụ và thúc đẩy hành động, thực hiện hành vi an toàn để giảm nguy cơ lây nhiễm HIV/AIDS.

Đối với bệnh nhân HIV, mỗi bác sĩ và điều dưỡng phải là một người không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV / bệnh nhân AIDS. Mỗi nhân viên y tế phải đồng cảm, chia sẻ những nỗi đau của người bệnh, là người hỗ trợ trong cơn đau, là người bạn tri kỷ để họ có thể tâm sự những tâm tư - tình cảm, là người thay họ những cách thức chăm sóc bản thân, tiếp tục theo dõi sức khỏe, tiếp tục thu thập, tiếp tục cách suy nghĩ lành mạnh, hành động đúng đắn đóng góp nhiều cho xã hội.

Trong 30 năm đồng hành với HIV/AIDS, nhân loại đã đạt được nhiều thành tựu đáng ghi nhận, nhưng rõ ràng là con đường đi đến mục tiêu cuối cùng là thanh toán hoàn toàn căn bệnh thế kỷ này vẫn còn rất chông gai. Vì vậy, “Ngày thế giới phòng chống HIV/AIDS” là dịp quan trọng để luôn nhắc nhở chúng ta không bao giờ được chủ quan trong cuộc chiến này, và mỗi người nhân viên y tế, với vai trò là người chiến sĩ tiên phong, sẽ luôn nỗ lực để mang lại sức khỏe cho mỗi người.

Tài liệu tham khảo

1. Tài liệu Tập huấn Chăm sóc và điều trị HIV/AIDS cho bệnh nhân - tỉnh Quảng Nam.

2. Dự phòng và chăm sóc người nhiễm HIV/AIDS, nhà xuất bản Y học, Hà Nội - 2009